

Załącznik nr 1

Program z zakresu doradztwa zawodowego dla oddziałów przedszkolnych

1. Podstawy prawne

Prowadzenie działań związanych z preorientacją zawodową w przedszkolu reguluje m.in. ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, w której zapisano, że system oświaty zapewnia przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia. Szczegółowe regulacje wprowadza rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn.12.02.2019r. w sprawie doradztwa zawodowego(poz.325).

2. Wprowadzenie

Przykładowy program preorientacji zawodowej dla przedszkola został opracowany w ramach współfinansowanego z EFS projektu „Efektywne doradztwo edukacyjno-zawodowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych” realizowanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji.

Zespół powołanych w projekcie ekspertów sformułował rekomendacje dotyczące kierunków zmian w systemie doradztwa edukacyjno-zawodowego w systemie oświaty, postulując m.in., aby doradztwo miało charakter systemowy, a więc było realizowane w formie preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego na wszystkich etapach edukacyjnych, a także we wszystkich typach szkół (od przedszkola do szkoły policealnej).

3. Cel ogólny orientacji zawodowej

Celem preorientacji zawodowej są działania w zakresie doradztwa zawodowego w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego obejmujące preorientację zawodową, która ma na celu wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich prozawodowych marzeń.

4. Zadania

Zadania z zakresu preorientacji zawodowej realizuje nauczyciel wychowania przedszkolnego, organizując zajęcia i wycieczki (np. do zakładów pracy) i spotkania z przedstawicielami różnych zawodów. Do działań z preorientacji zawodowej rekomendowane są metody aktywizujące, dobierane z uwzględnieniem m.in. wieku uczestników, typu zajęć oraz celów, jakie mają być osiągnięte. Wskazane jest wykorzystanie elementów pozwalające na samodzielne formułowanie problemów przez dzieci oraz interdyscyplinarne poszukiwanie rozwiązań. Projekt pozwala dostrzec dzieciom związki

między różnymi dziedzinami wiedzy, przygotowuje do przyszłego kooperatywnego uczenia się oraz autorskiego tworzenia schematów poznawczych stanowiących fundamenty dla dalszej edukacji.

Preorientacja zawodowa powinna być stałą perspektywą prowadzenia wychowania przedszkolnego w ciągu dnia, w trakcie swobodnych zajęć dzieci w kąciakach tematycznych oraz w czasie zajęć dotyczących poznawania zawodów najbliższych dziecku.

5. Ewaluacja programu

Rolą ewaluacji programu jest analiza jego skuteczności, tzn. określenie, w jakim stopniu realizacja tego programu przyczynia się do osiągnięcia założonych w nim celów. Ewaluacja prowadzona jest w sposób ciągły poprzez okresowe spotkania osób realizujących program preorientacji zawodowej w przedszkolu, które posłużą omówieniu skuteczności podejmowanych działań. Techniki ewaluacji to m.in. metaplan, analiza dokumentacji (dzienniki – tematy zajęć), analiza wytworów dzieci.

Założone cele programu powinny podlegać weryfikacji, a więc ocenie, w jakim stopniu zostały one zrealizowane dzięki podjętym działaniom. Może się to odbywać poprzez:

- 1)** Pytania ewaluacyjne do dzieci (dotyczące zrozumienia przekazywanych treści, potrzeby kontynuowania/poszerzenia tematu, atrakcyjności zajęć).
- 2)** Autorefleksję i samoocenę uczestników (swobodne wypowiedzi na zakończenie zajęć z wykorzystaniem głównie skojarzeń i myślenia analogicznego).
- 3)** Zbieranie opinii i informacji zwrotnych od rodziców.
- 4)** Analizę prac dzieci, wykonanych w ramach działań z zakresu preorientacji zawodowej.

6. Plan działań doradztwa zawodowego dla oddziałów przedszkolnych na rok szkolny 2019/2020

Lp .	Tematyka działań	Formy realizacji / do wyboru	Terminy realizacji	Osoby odpowiedzialne/ współpraca z instytucjami
I	Poznanie własnych zasobów		cały rok	
	Dziecko określa, co lubi robić.	zajęcia edukacyjne	cały rok	nauczyciel wychowania przedszkolnego
	Dziecko podaje przykłady różnych zainteresowań.	zajęcia edukacyjne, zajęcia ze specjalistą	cały rok	nauczyciel wychowania przedszkolnego, doradca zawodowy
	Dziecko określa, co robi dobrze.	zajęcia edukacyjne, zajęcia ze specjalistą	cały rok	nauczyciel wychowania przedszkolnego, psycholog szkolny
	Dziecko podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.	zajęcia edukacyjne	cały rok	nauczyciel wychowania przedszkolnego
	Dziecko opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.	zajęcia edukacyjne	cały rok	nauczyciel wychowania przedszkolnego
II	Świat zawodów i rynek pracy			
	Dziecko odgrywa różne role zawodowe w zabawie	zabawy w kąciakach tematycznych	cały rok	nauczyciel wychowania przedszkolnego
	Dziecko podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i te,	spotkania z ciekawymi ludźmi bliskimi dzieciom ich pasje	cały rok	nauczyciel wychowania przedszkolnego, doradca

	które wzbudziły jego zainteresowanie oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;	i zainteresowania, zajęcia ze specjalistą, zajęcia edukacyjne,		zawodowy, rodzice i inne bliskie dzieciom osoby, np. starsze rodzeństwo, dziadkowie, itp.
	Dziecko opisuje różne funkcje pracy wykonywanej przez człowieka na wybranych przykładach	zajęcia edukacyjne, wycieczki do sklepu, itp.	cały rok	nauczyciel wychowania przedszkolnego
	Dziecko wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których uczestniczy (zakupy, koncert, poczta...);	zajęcia edukacyjne	cały rok	nauczyciel wychowania przedszkolnego
	Dziecko wskazuje związki pomiędzy zainteresowaniami a pracą zawodową na wybranym przez siebie przykładzie	zajęcia edukacyjne, zajęcia ze specjalistą,	cały rok	nauczyciel wychowania przedszkolnego, doradca zawodowy
	Dziecko podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny	zabawy w kąciakach tematycznych, doświadczenia, eksperymenty	cały rok	nauczyciel wychowania przedszkolnego
III	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie			
	Dziecko nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności)	zajęcia edukacyjne, zajęcia ze specjalistą	cały rok	nauczyciel wychowania przedszkolnego, doradca

	chronologicznej)			zawodowy
	Dziecko nazywa czynności, których lubi się uczyć	zajęcia edukacyjne	cały rok	nauczyciel wychowania przedszkolnego
IV	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych			
	Dziecko opowiada, kim chciałoby zostać	zajęcia edukacyjne	cały rok	nauczyciel wychowania przedszkolnego
	Dziecko na miarę swoich możliwości planuje własne działania (lub działania grupy) poprzez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu	zajęcia edukacyjne, zajęcia ze specjalistą, wycieczki	cały rok	nauczyciel wychowania przedszkolnego, doradca zawodowy
	Dziecko podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach (indywidualnie i w ramach grupy).	zajęcia edukacyjne, zajęcia ze specjalistą	cały rok	nauczyciel wychowania przedszkolnego, doradca zawodowy

W realizację programu preorientacji zawodowej powinno zostać włączone otoczenie społeczno-gospodarcze, w szczególności rodzice oraz przedstawiciele zakładów pracy i pracodawców, a także instytucji edukacyjnych oraz instytucji działających na rynku pracy. W tym celu nawiązana zostanie współpraca z takimi instytucjami, jak nadleśnictwo, policja, wojsko, a także przedstawiciele tych placówek, np. żołnierze, leśnicy. Przewiduje się również kooperację z przedstawicielami różnych zawodów i placówkami, w których pracują, np. apteki, sklepy, biblioteki, itp. Ponadto w realizację programu zaangażowani będą specjaliści: logopeda, psycholog i inni (podkreślenie roli zaangażowania w kształtowaniu umiejętności i pokonywaniu trudności – wad/dysfunkcji).

Załącznik nr 2

Program z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I -III SP

1. Podstawy prawne

Prowadzenie działań związanych z orientacją zawodową w klasach I–III szkoły podstawowej reguluje Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12.02.2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego(Dz.U.z 2019r. poz.325).

2. Wprowadzenie

W I etapie edukacyjnym obserwuje się przejście od orientacji na zabawę do orientacji na pracę, co wzmacniane jest poprzez odgrywanie różnorodnych ról zawodowych. Uczeń ćwiczy umiejętność planowania własnych działań i opracowuje na podstawie swoich doświadczeń strategię rozwiązywania pojawiających się trudności.

Orientacja na pracę, a więc inicjowanie i podtrzymywanie działań ukierunkowanych na rozwiązanie konkretnego problemu (nawet pomimo niepowodzeń) ma kluczowe znaczenie w procesie kształtowania się zaangażowania zadaniowego. Stąd tak istotne jest wspieranie uczniów w tym obszarze już na samym początku nauki w szkole podstawowej.

Efektywne działania na rzecz kształtowania orientacji zawodowej powinny również uwzględniać zróżnicowanie zdolności i zainteresowań uczniów tak, aby wzmocnić ich świadomość w zakresie posiadanych uzdolnień i pasji, a także zwiększyć motywację do działania. Należy na to zwrócić uwagę w klasach nauczania początkowego, kiedy zainteresowania dzieci się krystalizują. Celowo je wspierać.

Zgodnie z modułową strukturą programu w każdej klasie są realizowane cele ze wszystkich czterech wskazanych obszarów: ***Poznanie siebie; Świat zawodów i rynek pracy; Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.***

3. Cel ogólny orientacji zawodowej

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III szkoły podstawowej jest:

- 1) Wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy.

- 2) Rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji.
- 3) Stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

4. Zadania

1. Poznawanie zawodów zgodnie z treściami programu nauczania w klasach 1- 3 poprzez organizowanie sytuacji. Proponowane działania:

- 1) zawody naszych rodziców (spotkania),
- 2) zawody użyteczności publicznej: policja, straż pożarna, pogotowie (spotkania),
- 3) wycieczki do zakładów pracy.

1. Dostarczanie informacji o różnych grupach zawodów (wynikających również z i zainteresowań dzieci) i wskazywanie drogi dojścia do nich

2. Budowanie postawy szacunku dla każdej pracy i ukazywanie jej znaczenia w życiu człowieka.

3. Pokazywanie na przykładzie poznanych zawodów jak ważne jest pokonywanie trudności, zaangażowanie w naukę, sumienność i stanowczość w realizowaniu własnych dążeń

4. Wspieranie uczniów w rozwijaniu ich zdolności i pasji, które rozwijane w przyszłości mogą być kierunkiem kształcenia zawodowego.

5. Ewaluacja programu

Efektem ewaluacji powinno być doskonalenie programu służące dostosowaniu go do potrzeb i możliwości uczniów i szkoły.

Proponuje się zastosowanie do ewaluacji analizy wytworów uczniów i przebiegu spotkań z przedstawicielami wyjątkowych zawodów lub zawodów wykonywanych przez rodziców dzieci.

Przeprowadzanie wewnętrznej ewaluacji programu, będzie realizowane w ramach Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.

Realizacja programu powinna być
na bieżąco monitorowana poprzez:

- 1) Obserwacje osiągnięć ucznia (np. motywację uczniów do pracy na zajęciach, zaangażowanie w pracę zespołową, kreatywność).
- 2) Analizę wytworów pracy uczniów.
- 3) Dokumentacja fotograficzna zawierająca efekty pracy uczniów oraz fotoreportaże z wycieczek i spotkań.

6. Plan działań doradztwa zawodowego klas I-III na rok szkolny 2019/2020

l.p.	Tematyka działań	Formy realizacji / do wyboru	Terminy realizacji	Osoby odpowiedzialne/ współpraca z instytucjami
I	Poznanie siebie			
	1. Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania.	edukacja wczesnoszkolna	cały rok	wychowawcy, nauczyciele prowadzący treningi i koła zainteresowań
	2. Gala talentów – jesteśmy mistrzami!	edukacja wczesnoszkolna	cały rok	wychowawcy
	3. Fryderyk Chopin – jak rozwijają się zainteresowania?	edukacja wczesnoszkolna-filharmonia	cały rok	wychowawcy, muzycy, współpraca ze szkołą muzyczną
	4. Sprawne ręce mogą więcej, czyli jak zrobić coś z niczego.	edukacja wczesnoszkolna	cały rok	wychowawcy, spotkania z członkami rodziny, warsztaty z rękodzieła w muzeum
II	Świat zawodów i rynek			

	pracy			
	1. Kto buduje dom?	edukacja wczesnoszkolna, wycieczka	cały rok	wychowawcy, przedstawiciele zawodów
	2. Zawód moich rodziców.	edukacja wczesnoszkolna, spotkanie	cały rok	wychowawcy, rodzice
	3. Miasteczko zawodów.	edukacja wczesnoszkolna, wycieczka	cały rok	wychowawcy, przedstawiciele zawodów
	4. W centrum handlowym.	edukacja wczesnoszkolna, spotkanie w zakładzie pracy	cały rok	wychowawcy, rodzic
	5. Halo! Usterka! Szukam pomocy.	edukacja wczesnoszkolna	cały rok	wychowawcy, przedstawiciele określonych zawodów
	6. Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły.	edukacja wczesnoszkolna, spotkanie z pracownikami szkoły	cały rok	wychowawcy, pracownicy szkoły
	7. Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan?	edukacja wczesnoszkolna	cały rok	wychowawcy
	8. Zawody na celowniku.	edukacja wczesnoszkolna, spotkania z przedstawicielami ciekawych zawodów	cały rok	wychowawcy, przedstawiciele zawodów
III	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie			
	1. . Po co się uczyć?	edukacja wczesnoszkolna	cały rok	wychowawcy
	2. Miłośnik to ja i ty.	edukacja wczesnoszkolna, koła	cały rok	wychowawcy, trener

		zainteresowań		
	3. Detektyw Głoska na tropie, czyli poszukuję, gdy nie wiem.	edukacja wczesnoszkolna, współpraca z biblioteką miejską, korzystanie z multimediiów	cały rok	wychowawcy, bibliotekarz
IV	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych.			
	1. Jak zmieścić dzień w słoju?	edukacja wczesnoszkolna	cały rok	wychowawcy,
	2. Jutro pojedziemy daleko!	edukacja wczesnoszkolna, planowanie wyjazdów, wycieczka na dworzec kolejowy	cały rok	wychowawcy,
	3. Kim będę, gdy dorosnę?	edukacja wczesnoszkolna	cały rok	wychowawcy, rodzice, przedstawiciele zawodów

W realizację programu preorientacji zawodowej powinno zostać włączone otoczenie społeczno-gospodarcze, w szczególności rodzice oraz przedstawiciele zakładów pracy i pracodawców, a także instytucje edukacyjnych oraz instytucje działających na rynku pracy. W tym celu nawiązana zostanie współpraca z takimi instytucjami, jak nadleśnictwo, policja, wojsko, a także przedstawiciele tych placówek, np. żołnierze, leśnicy. Przewiduje się również kooperację z przedstawicielami różnych zawodów i placówkami, w których pracują, np. apteki, sklepy, biblioteki, itp. Ponadto w realizację programu zaangażowani będą specjaliści: logopeda, psycholog i inni (podkreślenie roli zaangażowania w kształtowaniu umiejętności i pokonywaniu trudności – wad/dysfunkcji).

Załącznik nr 3

Program z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV- VI SP

1. Podstawy prawne

Prowadzenie działań związanych z orientacją zawodową w klasach IV–VI szkoły podstawowej reguluje m.in. ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, w której zapisano, że system oświaty zapewnia przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia, a także wymieniając zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej jako jedne z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły. Szczegółowe regulacje wprowadza rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 12.02.2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego (poz.325).

2. Wprowadzenie

Program stanowi realizację jednolitej, uwzględniającej etapy rozwojowe uczestników oraz specyfikę typów szkół, systemowej koncepcji orientacji zawodowej, rozumianej, jako ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym, ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas IV–VI szkoły podstawowej pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy.

Program orientacji zawodowej bazuje na kilku wybranych teoriach doradczych uwzględniających możliwości psychofizyczne uczniów na II etapie edukacyjnym. Głównym kryterium doboru koncepcji było uwzględnienie etapów rozwojowych dziecka w procesie przygotowywania go do planowania własnej kariery edukacyjno-zawodowej.

Zgodnie z modułową strukturą programu w każdej klasie są realizowane cele ze wszystkich czterech wskazanych obszarów: *Poznawanie własnych zasobów; Świat zawodów i rynek pracy; Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych*. Treści są sukcesywnie pogłębiane/poszerzane w kolejnych latach kształcenia.

Przewidziane w programie działania realizowane w ramach orientacji zawodowej powiązane są z treściami kształcenia ogólnego, co umożliwia uczniom dostrzeganie związków pomiędzy tym, czego się uczą, a swoją dalszą edukacją i przyszłą karierą zawodową. Ponadto w niniejszym programie uwypuklono rolę kompetencji kluczowych przewidzianych do rozwijania w ramach podstawy programowej (tj. postawy: kreatywności, przedsiębiorczości, innowacyjności i współpracy zespołowej). Oznacza to, że nauczyciel realizujący program orientacji zawodowej, jednocześnie podejmuje działania mające na celu wspólne (tj. angażujące rodziców, innych nauczycieli i pracowników szkoły, a także przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego szkoły) wypracowanie efektów kształcenia zapisanych w podstawie programowej.

3. Cel ogólny

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

4. Zadania

- 1) Zachęcanie uczniów do określania własnych zainteresowań, zdolności oraz kompetencji.
- 2) Wspieranie uczniów w rozwijaniu ich zainteresowań.
- 3) Kształtowanie u uczniów umiejętności podejmowania działań w sytuacjach zadaniowych, oceniania swoich działań i formułowania wniosków na przyszłość.
- 4) Dostarczanie informacji o grupach zawodów i wskazywanie drogi dojścia do nich.
- 5) Budowanie w uczniach postawy szacunku dla pracy i ukazywanie jej znaczenia w życiu człowieka.
- 6) Wskazywanie różnych sposobów zdobywania wiedzy, samodzielnego docierania do informacji i korzystania z różnych źródeł.
- 7) Kształtowanie u uczniów umiejętności planowania przyszłości edukacyjnej i zawodowej.
- 8) Organizowanie spotkań z przedstawicielami ciekawych zawodów.

5. Ewaluacja programu

Przeprowadzanie wewnętrznej ewaluacji programu, będzie realizowane w ramach Wewnętrzzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego. Realizacja programu powinna być na bieżąco monitorowana poprzez:

- 1) Pytania ewaluacyjne do uczniów (umożliwiające uczniom np. samoocenę własnej aktywności na zajęciach, samoocenę stopnia zrozumienia/przyswojenia poruszanych treści, ocenę efektywności poszczególnych zadań, lub sytuacji dydaktycznych, ocenę poczucia satysfakcji z pracy zespołowej).
- 2) Autorefleksje uczniów (swobodne wypowiedzi zarówno na rozpoczęcie, jak i zakończenie zajęć).
- 3) Obserwacje osiągnięć ucznia (np. z wykorzystaniem przez prowadzącego skal obserwacyjnych uwzględniających wybrane czynniki, np.: motywację uczniów

do pracy na zajęciach lub poszczególnych zadań, zaangażowanie w pracę zespołową, kreatywność).

- 4) Analizę wytworów pracy uczniów.
- 5) Portfolio zawierające efekty pracy uczniów, np. „Teczka moich osiągnięć”.
- 6) Ankiety ewaluacyjne dla uczniów, rodziców.

Efektem ewaluacji powinno być doskonalenie programu służące dostosowaniu go do potrzeb i możliwości uczniów, rodziców, potrzeb szkoły czy lokalnego rynku pracy.

6. Plan działań doradztwa zawodowego klas IV-VI na rok szkolny 2019/2020

Lp.	Tematyka działań	Formy realizacji / do wyboru	Terminy realizacji	Osoby odpowiedzialne/ współpraca z instytucjami
I	Poznanie własnych zasobów		cały rok	
	1.Ja – to znaczy kto?	lekcja wychowawcza	cały rok	wychowawcy
	2.Moc jest ze mną –ja też jestem Supermenem.	lekcja wychowawcza, lekcja ze specjalistą	cały rok	wychowawcy, doradca zawodowy
	3.Moje zainteresowania.	lekcja wychowawcza, lekcje jęz. obcych, lekcja jęz. polskiego	cały rok	wychowawcy, nauczyciele jęz. polskiego i jęz. obcych
	4.Dzień Kreatywnych Pasjonatów.	wystawa szkolna, wizualizacja	cały rok	Samorząd szkolny wyznacza klasę odpowiedzialną za wystawę
II	Świat zawodów i rynek pracy		cały rok	
	1.Zawodowy idol.	lekcja wychowawcza	cały rok	wychowawcy
	2.Nie tylko czas leczy rany – grupa zawodów medycznych.	lekcja wychowawcza, lekcje jęz. obcych	cały rok	wychowawcy, nauczyciele jęz. obcych
	3.Kto stanie w naszej obronie, kto przyjdzie nam z pomocą – grupa zawodów bezpieczeństwa i	lekcja wychowawcza, lekcje jęz. obcych	cały rok	wychowawcy, nauczyciele jęz. obcych

	obrony.			
	4.Do czego potrzebne są pieniądze?	lekcja wychowawcza	cały rok	wychowawcy
	5.Ciekawe zawody naszych rodziców.	spotkanie z rodzicem wykonującym ciekawy zawód	cały rok	wychowawcy,
	6.Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.	lekcja wychowawcza	cały rok	doradca zawodowy
	7.Wybieram ten zawód , bo ...	lekcja wychowawcza	cały rok	wychowawcy
III	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie		cały rok	
	1.Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy.	lekcja wychowawcza	cały rok	wychowawcy
	2.Jak się uczyć szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się.	lekcja wychowawcza	cały rok	wychowawcy
	3.Kolorowa podróż po świecie edukacji.	lekcja wychowawcza, lekcja ze specjalistą	cały rok	wychowawcy, doradca zawodowy
	4.Mój ulubiony przedmiot nauczania w szkole.	lekcja wychowawcza, lekcje jęz. obcych,	cały rok	wychowawcy, nauczyciele jęz. obcych
IV	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych.		cały rok	
	1.Kim chcę zostać w przyszłości?	lekcja wychowawcza, lekcja ze specjalistą	cały rok	wychowawcy, doradca zawodowy
	2.Moja droga do wymarzonego zawodu.	lekcja wychowawcza, lekcja ze specjalistą	cały rok	wychowawcy, doradca zawodowy

W realizację programu preorientacji zawodowej powinno zostać włączone otoczenie społeczno-gospodarcze, w szczególności rodzice oraz przedstawiciele zakładów pracy

i pracodawców, a także instytucji edukacyjnych oraz instytucji działających na rynku pracy. W tym celu nawiązana zostanie współpraca z takimi instytucjami, jak nadleśnictwo, policja, wojsko, a także przedstawiciele tych placówek, np. żołnierze, leśnicy. Przewiduje się również kooperację z przedstawicielami różnych zawodów i placówkami, w których pracują, np. apteki, sklepy, biblioteki, itp. Ponadto w realizację programu zaangażowani będą specjaliści: logopeda, psycholog i inni (podkreślenie roli zaangażowania w kształtowaniu umiejętności i pokonywaniu trudności – wad/dysfunkcji).

Załącznik nr 4

Program z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII -VIII SP

1. Podstawy prawne

- 1)** Prawo oświatowe z dn. 14.12.2016r. (Dz.U. z 2018r., poz.996,1000,1290,1669).
- 2)** Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 25.08.2017r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017r., poz. 159).
- 3)** Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej w tym z niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017r. poz. 356).
- 4)** Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 12.02.2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019r. poz.325).

2. Wprowadzenie

Program Doradztwa Zawodowego dla klas VII-VIII Szkoły Podstawowej nr 1 z Oddziałami Sportowymi w Międzyrzeczu opiera się na przepisach prawnych wymienionych w p.I i stanowi integralną część Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego i Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 1 z Oddziałami Sportowymi w Międzyrzeczu. Zawarte w nim zostały cele i zadania przeznaczone do realizacji w klasach VII i VIII (10 godzin w roku szkolnym).

Zajęcia zawodoznawcze mają wprowadzić młodzież w zagadnienia pracy, zawodów, kwalifikacji zawodowych, ścieżek edukacyjnych, kształcenia ustawicznego, dynamiki rynku pracy itp. Mają też być sposobnością do spojrzenia uczniów na własne zainteresowania,

umiejętności i potencjał w kontekście przyszłej aktywności zawodowej. W klasie VIII natomiast staną się punktem wyjścia w podejmowaniu decyzji o dalszej drodze kształcenia oraz wyboru zawodu.

Zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego będą realizowane w formie lekcji, wycieczek zawodoznawczych do zakładów pracy i spotkań z przedstawicielami różnych zawodów. Wśród metod pracy znajdują się wykłady, pogadanki, prezentacje, ankiety, konkursy. Młodzież będzie mogła korzystać z indywidualnych spotkań doradczych ze szkolnym doradcą zawodowym.

Zadaniem dyrektora szkoły jest przez właściwą organizację pracy stworzenie warunków do realizacji celów i zadań Programu. Pomocne temu będą współpraca z doradcą zawodowym, nauczycielami, rodzicami oraz środowiskiem lokalnym.

3. Cel ogólny

Celem orientacji zawodowej w klasach VII - VIII jest dostarczanie informacji o zawodach, stwarzanie młodzieży możliwości do swobodnego dzielenia się swoimi zainteresowaniami i planami zawodowymi, kształtowanie w uczniach umiejętności planowania przyszłości edukacyjnej i kariery zawodowej, budowanie w uczniach postawy szacunku do pracy i odpowiedzialności za własną przyszłość zawodową, a także pomaganie ósmoklasistom w przygotowaniu dokumentów do szkół ponadpodstawowych.

Cele szczegółowe:

- 1) Uczniowie rozumieją istotę popularnych zawodów, charakteryzują zawody, które ich interesują.
- 2) Uczniowie rozumieją pojęcia: rynek pracy, kwalifikacje zawodowe, predyspozycje zawodowe.
- 3) Młodzież zna zasady systemu kształcenia w naszym kraju i specyfikę poszczególnych typów szkół ponadpodstawowych.
- 4) Siódmoklasiści potrafią określić swoje mocne strony i rozwijają zainteresowania.
- 5) Uczniowie są gotowi do refleksji nad własną przyszłością edukacyjną i zawodową.
- 6) Uczniowie są zmotywowani do dalszej nauki i rozwoju zawodowego.
- 7) Młodzież planuje swoją drogę edukacyjną w oparciu o realistyczną ocenę własnych możliwości.
- 8) Ósmoklasiści znają zasady i harmonogram rekrutacji do szkół ponadpodstawowych na rok szkolny 2020/2021.
- 9) Uczniowie orientują się w ofercie szkół ponadpodstawowych w powiecie i województwie. Potrafią samodzielnie pozyskać na ten temat informacje.

- 10) Młodzież klas ósmych przygotowuje dokumenty aplikacyjne do szkół ponadpodstawowych i składa je w wyznaczonym terminie do wybranych szkół.

4. Zadania

- 1) Dostarczanie informacji o zawodach.
- 2) Zachęcanie do samodzielnego poszukiwania wiadomości na temat interesujących uczniów zawodów.
- 3) Stwarzanie młodzieży możliwości do swobodnego dzielenia się swoimi zainteresowaniami i planami zawodowymi.
- 4) Wspieranie uczniów w rozwijaniu ich zainteresowań.
- 5) Inicjowanie spotkań z przedstawicielami ciekawych profesji.
- 6) Organizowanie wycieczek do zakładów pracy.
- 7) Kształtowanie w młodzieży umiejętności planowania przyszłości edukacyjnej i kariery zawodowej.
- 8) Monitorowanie rynku pracy.
- 9) Budowanie w uczniach postawy szacunku dla pracy i odpowiedzialności za własną przyszłość zawodową.
- 10) Pomaganie w określaniu predyspozycji zawodowych ósmoklasistów.
- 11) Zapoznavanie z ofertami szkół ponadpodstawowych.
- 12) Pomaganie w przygotowaniu dokumentów do szkół ponadpodstawowych.
- 13) Umożliwienie uczniom uczestniczenia w Dniach Otwartych szkół ponadpodstawowych i w Targach Edukacyjnych.
- 14) Zapoznanie rodziców ósmoklasistów z zasadami rekrutacji i ofertą szkół ponadpodstawowych.

5. Współpraca z Instytucjami

Dla pełnej i ciekawej w formie realizacji Szkolnego Programu Doradztwa Zawodowego, niezbędna jest ścisła współpraca szkoły z licznymi instytucjami zewnętrznymi takimi jak:

- 1) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Międzyrzeczu

- 2) Starostwo Powiatowe w Międzyrzeczu
- 3) Powiatowy Urząd Pracy w Międzyrzeczu
- 4) Cech Rzemiosł Różnych w Międzyrzeczu
- 5) Urząd Miejski w Międzyrzeczu
- 6) Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Gorzowie
- 7) Szkoły ponadpodstawowe z terenu miasta, powiatu , województwa i kraju.
- 8) Zakłady pracy z Międzyrzecza i okolic.

6. Ewaluacja

Planowanym efektem zajęć zawodoznawczych prowadzonych w klasach VII będzie wybór szkół ponadpodstawowych przez uczniów w klasie VIII. Po złożeniu podań w czerwcu 2020 r. wśród ośmioklasistów zostaną przeprowadzone badania ankietowe oceniające jakość zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.

7. Plan działań doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII na rok szkolny 2019/2020

Lp .	Tematyka działań	Formy realizacji	Terminy realizacji	Osoby odpowiedzialne/ współpraca
---------	------------------	------------------	--------------------	-------------------------------------

				z instytucjami
I.	Poznanie własnych zasobów		cały rok	
	1.Wiem, potrafię, interesuję się-mój kapitał na przyszłość.	lekcja zawodoznawcza	kl.VII, I semestr	doradca zawodowy
	2.Co mnie wyróżnia.	lekcja wychowawcza	kl.VII	wychowawca
	3.Temperament człowieka, a predyspozycje zawodowe.	lekcja zawodoznawcza	kl.VIII, I semestr	doradca zawodowy
	4.Osobowość zawodowa - określanie własnej.	lekcja zawodoznawcza	kl.VIII, I semestr	doradca zawodowy
II.	Świat zawodów i rynek pracy		cały rok	
	1.Ciekawe zawody wokół nas -wywiady z ludźmi aktywnymi zawodowo.	lekcja zawodoznawcza	kl.VII, I semestr	doradca zawodowy, rodzice
	2.Foldery zawodoznawcze - projekt, wykonanie, omówienie, wizualizacja.	lekcja zawodoznawcza, prezentacja w gablocie szkolnej	kl.VII, I semestr	doradca zawodowy
	3.Organizacja pracy i różnorodność zawodowa w dużych zakładach pracy.	wycieczki zawodoznawcze	kl. VII, II semestr	doradca zawodowy, dyrektor
	4. Charakterystyka zawodów w oparciu o „ Przewodnik po zawodach”.	lekcja zawodoznawcza /wychowawcza	klVIII, I semestr	doradca zawodowy, wychowawca
III.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie		cały rok	
	1.System kształcenia w Polsce - ścieżki edukacyjne, zawody, typy szkół.	lekcja zawodoznawcza	kl. VII, I semestr	doradca zawodowy
	2.Oferta szkół ponadpodstawowych.	lekcje wychowawcze, zawodoznawcze, wizyty w szkołach, Targi Edukacyjne.	kl.VIII, II semestr	wychowawcy, doradca zawodowy, dyrektor szkoły
IV.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych		cały rok	
	1.Zadania i organizacja pracy Powiatowego Urzędu Pracy.	wycieczka zawodoznawcza	kl. VII, II semestr	doradca zawodowy

	2.Przygotuj się do wyboru szkoły - harmonogram prac.	lekcja zawodoznawcza	kl.VIII, I semestr	doradca zawodowy
	3.Zdobywamy wymarzoną pracę - plan edukacyjny, rozmowa kwalifikacyjna.	lekcja zawodoznawcza / wychowawcza/warsztaty	kl.VIII, II semestr	doradca zawodowy, wychowawca
	4.Przygotowanie dokumentów aplikacyjnych do szkół ponadpodstawowych.	lekcja zawodoznawcza	kl.VIII, II semestr	doradca zawodowy

W realizację programu preorientacji zawodowej powinno zostać włączone otoczenie społeczno-gospodarcze, w szczególności rodzice oraz przedstawiciele zakładów pracy i pracodawców, a także instytucji edukacyjnych oraz instytucji działających na rynku pracy. W tym celu nawiązana zostanie współpraca z takimi instytucjami, jak nadleśnictwo, policja, wojsko, a także przedstawiciele tych placówek, np. żołnierze, leśnicy. Przewiduje się również kooperację z przedstawicielami różnych zawodów i placówkami, w których pracują, np. apteki, sklepy, biblioteki, itp. Ponadto w realizację programu zaangażowani będą specjaliści: logopeda, psycholog i inni (podkreślenie roli zaangażowania w kształtowaniu umiejętności i pokonywaniu trudności – wad/dysfunkcji).